

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructæ

De Provisione Et Obtentione Beneficiorvm

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

683. An Vicario, & quali specialiter concedi possit, & soleat collatio beneficiorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74485](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74485)

independenter ab Episcopi denominatione, quales sunt Archidiaconi. *c. i. de off. Archid. c. ut singuli. de off. Archipresb.* Sed horum jurisdictio hodie dum ferè extincta est. Castrop. *loc. cit. p. 30. n. 1.* Vicarius foraneus dicitur, vel quia extra fores seu civitatem, in qua Episcopus residet, constituitur; vel potius, quia forum, & iudicium non generale, sed speciale tenet; v. g. constitutus pro oppido, vel oppidis aliquibus. Castrop. *loc. cit.* Vicarius à lege constitutus seu generalis, qui pro tota diocesi ab Episcopo nominatur. Castrop.

3. Respondeo ad secundum: jurisdictio Vicarii foranei est delegata. Argumento *c. super questione. de off. Deleg.* Castrop. *loc. cit.* dicens sic ferè omnes sentire. Jurisdictio autem Vicarii generalis juxta communiorem est ordinaria; tum quia tribunal idem est episcopi & Vicarii hujus, & non datur à Vicario generali ad episcopum appellatio; tum quia facta episcopi nominatione, jurisdictio ab ipsa lege conceditur. Castrop. *loc. cit.* citans Azor. *p. 2. l. 3. c. 43. per tot.* Barb. *de potest. Episcopi. alleg. 54. d. n. 1.* Molin. *tr. 5. de just. d. 20.* Sanch. *de matrim. l. 3. d. 29.* hæc breviter in ordine ad seq. qq. alibi ex professo, vide tantisper Garc. *p. 5. c. 8.*

Questio 682. An Vicarius generalis ratione hujus sui Vicariatus habeat potestatem conferendi beneficia?

1. Respondeo negativè; sed eger ad hoc speciali concessione: illi enim ex concessione Vicariatus concessa solum est Episcopatus administratio, in his, quæ necessitatis sunt & utilitatis. Unde & instituere & confirmare potest presentatos & electos ex generali mandato; quia hæc sunt justitia & necessitatis, juxta dicta aliàs: non autem conferre; quia beneficiorum collatio est quædam donatio libera, & cui concessa est bonorum administratio, etiam libera, non est concessa per hoc bonorum donatio. *c. ult. de off. Vicar. in 6.* Castrop. *loc. cit. n. 2.* Tond. *in qq. benef. p. 2. c. 118. n. 5.* Parif. *de resign. l. 9. q. 7. n. 32.* Pirh. *de off. Vicar. n. 49.* cum communi. Proceditque id ipsum, etiam si ad solum Episcopum pertineat, consensum præstare in collatione alicujus beneficii, ita ut non possit à Vicario, non habente ad hoc speciale mandatum, suppleri. Castrop. *ibid. n. 3.* citans Rebuff. *in pr. de Vicar. Episcopi. n. 9.* Barb. *ubi ante. n. 61.* Gratian. *discept. for. c. 303. n. 1.*

2. Sed neque ex hoc generali mandato, & concessione Vicariatus potest præsentare ad beneficia, quorum præsentatio ad Episcopum spectat; quia & hæc est liberalis gratia, & veluti quædam donatio. Pirh. *loc. cit. n. 52.* citans Sbrothium *l. 2. q. 100. n. 2. & seq.* Item nequit eligere, dum electio spectat ad Episcopum. Pirh. *ibid.* Sbroth. *loc. cit. q. 30. n. 5.* Neque etiam potest recipere, etiam liberas, resignationes beneficiorum; multoque minus ex causa permutationis. Castrop. *cit. n. 3.* citans Rebuff. *ubi ante. num. 104.* Riccium *in pr. resol. 471.* Azor. *p. 2. l. 7. c. 29. q. 4.* Garc. *p. 11. c. 4. n. 14.* Parif. *de resign. l. 7. q. 24. n. 3.* sed de hoc alibi.

3. De cæterò posse Vicarium Generale ratione Vicariatus sibi concessi sine speciali mandato, interim, dum beneficium vacat, & non providetur de Rectore, vel Rector impeditus est, constituere Vicarium, qui beneficium regat, & animarum curæ prospiciat; quia hæc designatio rectæ Episcopatus administrationi necessaria est, & non est col-

latio, cum communi & alibi dictis tradit Castrop. *loc. cit. n. 4.* ubi tamen addit, si ob imperitiam, & à fortiori ob depravatos mores Rectoris constituendus esset Vicarius, id Vicarium generalem non posse ex generali mandato; cum ex generali mandato non possit beneficiatos privare exercitio sui muneris, & alios in eo subrogare. citat pro hoc Covarr. *l. 3. var. c. 20. n. 7.* Barb. *de potest. Episcopi. l. 3. alleg. 54. n. 73.* Sbroth. *de Vicar. Episcopi. q. 112. n. 2.* Pur. *de off. 239. n. 2.* Argumento *c. licet. de off. Vic. in 6.*

4. Porro quod dictum de Vicario Episcopi, eum non posse sine speciali mandato conferre beneficia, idem dicendum de Vicario constituto in Urbe à Papa, censet Garc. *cit. c. 8. n. 182.* citans Pavin. *p. 2. q. 10. n. 19.* Rebuff. *tit. de forma Vicar. n. 16.* Gamb. *de off. Leg. l. 3. num. 708. & c.* contra Coraf. *p. 2. c. 1. n. 17.* atque Garc. *n. 183.* id procedere, etiam si dictus Vicarius esset Cardinalis, citatque pro hoc Rebuff. *ubi ante. n. 64. & 70.* Gamb. *loc. cit.* Baldum *in l. aliquando. ff. de off. procons. subdit etiam Garc. n. 186.* Cardinalem tamen factum Legatum Urbis, Papæ ab ea recedente, posse conferre beneficia intra limites legationis consistentia, etiam Urbis, nisi obstat reservatio; & sic contrarium esse in Cardinale Legato Urbis, quam in Cardinale Vicario Urbis; citat pro hoc Bald. Rebuff. contra Gamb. supra *n. 702.* qui nequidem hanc potestatem conferendi Cardinali Legato concedit sine speciali mandato.

Questio 683. An Vicario, & quali specialiter concedi possit, & soleat collatio beneficiorum?

1. Respondeo primò: Vicario foraneo non solere; sed nec posse id concedi ab Episcopo, communis habet sententia, pro qua à Castrop. *n. 5.* citantur Gl. *ult. in c. statutum. de prob. in 6.* & in *c. deliberatione. de off. Deleg. in 6.* Rebuff. *loc. cit. ex n. 15.* & plures alii apud Covar. *l. 3. variar. c. 20. n. 6.* & sic expressè docet Pirh. *de off. Vicar. n. 50.* Item Laym. *in c. cum in generali. de off. Vicar. n. 3.* ubi datà operâ loquor de Vicario generali; nam alteri neque in specie, neque in genere vacatura, beneficia conferendi potestatem Episcopus aliisque Ordinarium præter Papam committere potest: citatque pro hoc Abb. *in cap. constitutus. de concess. prob. Sbroth. l. 1. q. 52. n. 2.* Hoc tamen ipsum intelligendū, ait Castrop. de potestate conferendi beneficia totius diocesis; de potestate namque conferendi beneficia alicujus loci, non videri sibi, cur committi nequeat Vicario foraneo episcopi, tamen si generalis non sit, citatque pro hoc Sbrothium *l. 1. q. 53. n. 5.* & Garc. *p. 5. c. 8. n. 125.* ubi ait: Vicario generali certi loci posse potestatem concedi conferendi beneficia illius loci, licet aliàs non sit Vicarius Generalis.

2. Respondeo secundò: posse Vicario Generali concedi hanc facultatem conferendi beneficia, habet communis Castrop. *cit. n. 3.* Garc. *n. 119.* id omnino supponens. Quin & Castrop. *ibid.* ait, ferè semper solere illi concedi hanc facultatem. Porro ad hoc, ut Vicario committatur hæc potestas, non requiritur, ut sit quoque Vicarius in temporalibus, ut volunt Pavin. *de potest. Capit. Sede vac. q. 10. num. 31.* Rebuff. *l. c. num. 8.* Sbroth. *l. 2. q. 90.* Azor. *p. 2. l. 3. c. 43.* apud Castrop. Sed sufficit esse Vicarium Generale in spiritualibus, juxta subiectam materiam collationis beneficiorum, quæ spiritualis est, Garc. *num. 122.* Castrop. *num. 6.* citans

cans Barb. ubi ante. n. 57. eò quòd Vicarius pro spiritualibus tantum constitutus, absolute Vicarius Generalis nuncupetur, ut constat ex Bullis Apostolicis teste Paris. de resign. l. 8. q. 7. n. 187. & ex Trid. sess. 13. c. 2. & ex c. cum nullus. de temp. ord. & tradunt Sbroc. l. 1. q. 25. n. 4. Sanch. de matrim. l. 3. d. 29. n. 11.

Questio 684. Vnde dictum mandatum dicitur Speciale, & in quo sensu dicatur Generale?

Respondeo ad primum: dici ex eo speciale, quòd ad hoc, ut Vicario concessa censetur facultas conferendi beneficia, specialiter debeat exprimi, quòd facultas ei detur conferendi beneficia; non verò, quòd detur ad conferenda certa beneficia vacatura, vel ad conferendū certis personis; id enim non valeret. Garc. cit. c. 2. n. 113. citans Sbroc. l. 1. q. 53. Pavin. Rebuff. Cuchum. &c.

2. Respondeo ad secundum: dici tamen potest ex eo generale mandatum, seu facultas generalis, si detur ad conferenda beneficia certi loci, seu partis diocesis, modò ibi sint plura beneficia. Garc. n. 114. citans Rebuff. de Vic. Ep. n. 23. aut ad conferendum in certis mensibus. Garc. loc. cit. citans Cuchum; aut ad conferendum simplicia tantum; aut curata tantum, aut certi valoris, aut vacatura per mortem. Garc. ibid. ex Rebuff.

Questio 685. An hac potestas conferendi beneficia censetur collata, seu satis expressa per clausulam generalem, quā Vicario concedit Episcopus facultatem administrandi omnia, sicut ipse habet?

Respondeo negativè, Garc. n. 118. Castrop. loc. cit. num. 8. citans Paris. de resign. l. 9. q. 7. n. 34. nam ex tali clausula cum libera & plena potestate administrandi solum inferur, posse Vicarium ea prestare, quæ ad rectam episcopatus administrationem spectant, non verò posse eum exerce- re etiam, quæ sunt mera gratia & donationis; non enim in concessione administrationis, etiam libera, conceditur potestas donandi. Castrop. juxta c. fin. de off. Vic. in 6.

Questio 686. An hac potestas collata censetur per clausulam generalem, quā Episcopus concederet Vicario, ut omnia loco sui prestare possit, tamen si ea sint, quæ speciale mandatum requirant?

Respondeo primò negativè, dum nihil eorum, quæ speciale mandatum requirunt, exprimitur; tunc enim illa verba: licet ea sint, quæ speciale mandatum requirunt: habentur pro non adjectis. Castrop. cit. n. 8. citans c. qui ad agendum. de procurat. in 6. & Molinam tr. 5. de just. d. 10. n. 9. Econtrà tamen, si aliquid speciale mandatum exigens exprimeretur, & simul adderetur: & alia omnia speciale mandatum requirunt; eò ipso ad omnia illa (modò tamen illa omnia generaliter expressa graviora vel majora non contineant, quam sit illud specialiter expressum) mandatum illud conceditur; adeòque etiam ad collationem beneficiorum, Castrop. ibid. citans Molin. ubi ante. Covar. l. 3. variat. Abb. n. 3. Sbroc. l. 1. q. 65. n. 5. & 7. Garciam cit. c. 8. n. 68. & 69.

P. Leurey, Fori Benef. Tom. II,

2. Respondeo secundò: sed neque adhuc censetur collata dicta facultas, dum dicta clausula generalis talis est, ut Episcopus concedat Vicario, ut omnia loco sui facere possit, esto, speciale mandatum requirant, exceptà suppressione beneficiorum, unione illorum, aut præsentatione; nam ex vi hujus adjunctæ exceptionis non conceditur potestas efficiendi quicquam speciale mandatum requirens; si enim per dictam clausulam generalem, seclusà illà exceptione aliquorum, non censetur concedi, quòd speciale mandatum requirit, nisi id ipsum in particulari exprimat jure sic disponente, jam etiam per adjunctam illam exceptionem id non conceditur; cum illa exceptio non tam ad ampliandam concessionem, quam ad illius restrictionem apponatur, juxta l. 1. ff. de reg. juris. Castrop. loc. cit. n. 9. ex Covar. l. 2. var. c. 5. n. 4. & maxime n. 8. & 9. & Molin. ubi ante. d. 10. n. 9. Nec obstat illud: exceptio firmat regulam in casibus non exceptis; nam exceptio firmat regulam in casibus non exceptis, modò tamen hi casus non excepti comprehendantur sub concessione, adeòque in præsentate, cum jure sic disponente, nullus casus speciale mandatum requirens sub illa concessione comprehendatur, nullus casus speciale mandatum requirens non exceptus expressè firmabitur per talem exceptionem. Castrop. loc. cit.

Questio 687. An, & qualiter hæc potestas conferendi beneficia arguatur concessa ex data Vicario facultate admittendi resignationes?

Respondeo primò: ex data facultate admittendi resignationes absolute & simpliciter factas, non inferur data facultas beneficia taliter resignata conferendi, Laym. in c. cum in generali. de off. Vic. in 6. Castrop. loc. cit. n. 11. citans Barb. ubi supra alleg. 54. num. 62. Rebuff. in addit. ad reg. 13. cancell. quia plus est conferre beneficia, quam resignationes recipere, patetque ex eo, quòd Capitulum Sede vacante possit resignationes recipere; non tamen beneficia conferre, quæ libera sunt collationis ad episcopum spectantia: ergo multò minus Vicarius episcopi, cum Capitulum Sede vacante majorem illo habeat potestatem absque specialibus illi commissis, Laym. loc. cit. ex Paris. & quia collatio est actus omnino separatus, & cum resignatione non connexus, Castrop. l. cit.

2. Respondeo secundò: ex facultate data admittendi resignationes ex causa permutationis censetur quoque data facultas beneficia sic resignata conferendi; eò quòd licet conferre beneficia permutantibus distinguatur à receptione, & approbatione permutationis, seu resignationis facta permutationis gratiâ, est tamen ita ei connexus, ut recipiens tales resignationes, seu approbans permutationem obligetur permutantibus ea conferre; adeòque collatio tunc non est voluntatis, sed necessitatis: & sic habet stylus communiter observatus, ut eodem tempore & contextu, quo admittuntur resignationes permutationis gratiâ, ipsa beneficia resignata permutantibus conferantur. Unde verisimile est, episcopum dando potestatem recipiendi resignationes permutationis gratiâ factas, voluisse simul dare potestatem faciendi collationem, quæ necessariò illis fieri debet. Laym. loc. cit. n. 6. Castrop. loc. cit. n. 13. citans Azor. p. 2. l. 3. c. 47. q. 6. Et Dominic. in c. fin.

CC 2

de